

[12]

හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය: නාජාය සහ පරිචය

ආර්. එම්. අණේස්කර, කේ. කේ. මී. පුෂ්පකුමාර, අධි. එම්. රාජසිංහ, එල්. එල්. කේ. ඩී. සිල්වා

හැදින්වීම

තීරසාර සංවර්ධනය යන සංකල්පය වර්තමානයේදී ලෝකය තුළ ඉස්මතු වෙමත් පවතී. තීරසාර සංවර්ධනය යනු අනාගත පරම්පරාවන්හි පැවැත්ම තහවුරු කරමින් වර්තමානයේ සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝග්‍ය ගැනීම වේ. මෙම තත්ත්වය නිසා වර්තමානයේදී ආයතන පාරිසරික කළමනාකරණය පිළිබඳ දැඩි අවධානයක් යොමු කරති. එමත්ම වර්තමානයේ ගෝලීය පරිසරය තුළ පාරිසරික කළමනාකරණය පිළිබඳ දනාත්මක ප්‍රවේශයක අවශ්‍යතාවයද මතුවෙමින් පවතී.

අනීතයේදී ආයතනයක සාර්ථකත්වය, ආයතනයේ ආර්ථික වටිනාකම වර්ධනය මත තීරණය විය. මේ සඳහා ආයතන තම ලාභ වර්ධනය සඳහා පමණක් අවධානය යොමු කළ අතර පාරිසරික වශයෙන් ලෝකයට වන අනිතකර ප්‍රතිඵිපාක කෙරෙහි අවධානය අවම විය. වර්ධනය වන ගෝලීය පරිසරය හා ජාත්‍යන්තර පාරිසරික සම්මතයන්ගේ වර්ධනය විධිමත් පාරිසරික උපාය මාර්ග හා වැඩසටහන් සඳහා අනුගත වීමට අවශ්‍යතාවයක් ඇතිකරන ලදී (Daily and Huang, 2001). සාමාන්‍යයෙන් ලෝකයේ බහුතරයක් සමාගමි විසින් පනවන ලද නිතිරිති හා රෙගුලාඩිවලට අවනත වීම පමණක් සාමාන්‍යයෙන් සිදුකරන ලදී. නමුත් පසුගිය වර්ෂ කිහිපය තුළ පාරිභෝගික පිටුදැකීම් හා පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවයන් වැනි සාධක හේතුවෙන් ව්‍යාපාරික ප්‍රතිපත්තින්ගේ වෙනසක් සිදුවිය. ඒ අනුව පාරිසරික දුෂ්‍රණය පාලනය කිරීමේ සිට පාරිසරික දුෂ්‍රණය වැලැක්වීම දක්වා ව්‍යාපාරවල ප්‍රතිපත්තිය වර්ධනය විය (Brockhoff et al, 1999). මෙම තත්ත්වය හේතුකොටගෙන පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධති යොදාගැනීම ව්‍යාපාරික අංශය තුළ වර්ධනය විය (Martinez - fernades and Hinogjo, 2010). මෙම තත්ත්වය පදනම් කරගෙන හරිත කළමනාකරණය යන සංකල්පය බිජිවිය (Cherian and Gocob, 2012).

පර්යේෂකයන් පවසන පරිදි අඛණ්ඩ වර්ධනයක් සඳහා වූ හරිත කළමනාකරණයට විවිධ තිරුවන ලබාදී ඇත. ඒ සැම නිරවචනයකම සඳහන් වනුයේ දනය ඉපයෝගීමේ දී කරමාන්තයේ වර්ධනය සඳහා ස්වාධාවික පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම හා ඒ මගින් ආයතන අනාගත පරම්පරාවන්ගේ දියුණුව තහවුරු කිරීම වේ (Daily and Hing, 2001).

මේ ආකාරයෙන් පරිසරය සංරක්ෂණය කරමින් ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම තුළින් ව්‍යාපාරයට විවිධාකාර වාසි ලගාකර ගත හැකි වේ. එවැනි වාසි වනුයේ

- ආයතනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරිත්වය වර්ධනය වීම (Jaclcon et al, 2012)
- සාමුහික ක්‍රියාකාරකම්වල වර්ධනය (Jabbar et al, 2010)
- ආයතනික සංස්කෘතියේ වර්ධනය (Jabbar et al, 2010)
- මුළු පිරිවැයෙහි අඩුවීම (Hart, 1997)

පරිසර පද්ධති කළමනාකරණය තුළින් ආයතනයේ අනෙකුත් කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයන්හි වර්ධනය ලගාකර ගත හැකි බව මේ තුළින් හඳුනාගත හැක (Waguer, 2007). මෙම හේතුන් මත පර්යේෂකයන් විසින් ආයතනයන්හි පාරිසරික ප්‍රතිපත්තින්ගේ හාවිතය සඳහා විශේෂ ස්ථානයක් එනම් ප්‍රධාන අරමුණක් වශයෙන් ආයතනය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය මානව සම්පත් සඳහා ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගැනීම සිදුකළ යුතු බව පෙන්වා දෙයි (Jaclason et al, 2011).

සමෝධනීක හරිත කළමනාකරණයක් සඳහා ආයතනය සතුව ඉහළ තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ දැනුමක් සහිත සේවකයන්ගේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. මෙම හේතුව මත ආයතනයේ නව්‍යතා අරමුණු කරගත් පාරිසරික Initiatives සහ වැඩසටහන් සංවර්ධනය කරනු ලබන අතර එ මගින් ආයතනයේ දිගුකාලීන පැවැත්ම සඳහා දැඩි කෙරේ (Callenbach et al, 1993). මේ අනුව නිවැරදි ආකර්ෂණය කිරීමේ හා බඳවා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තියක හාවිතය, ක්‍රියාවලි මත පදනම් වූ ඇගයීම් පද්ධතියක් හාවිතය, පරිසරය පිළිබඳ සේවකයාගේ දනුම ගෙන්ල නැංවීම අරමුණු කරගත් ප්‍රහුණු වැඩසටහන් හා පරිසරයේ පවත්නා නව්‍යතා හඳුනාගැනීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ දක්ෂතා වර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් වැදගත් වේ (Renwick et al, 2008). මේ අමතරව නිවැරදි වැළුජ් හා දීමනා පද්ධතියක් හා කණ්ඩායමක් ලෙස වැඩකිරීමට ඇති හැකියාවද වර්ධනය කළ යුතුය (Cherian and Jacob, nd).

පරේයේෂකයන් පවසන පිරිදී ආයතනය සතුව නිවැරදි දැනුමෙන් සිටියහොත් ආයතනයට පාරිසරික පද්ධති කළමනාකරණයෙන් වාසි ලබාගතක හැකි වේ (Daily and Hung, 2001). මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ එලදායිතාවය ලබාගැනීමට නම් මානව සම්පත් සම්ස්කරණක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කළයුතු අතර එය ආයතනයේ උපායකිලි අරමුණු සමග අනුගත විය යුතුය. ආයතනයක් විසින් සේවකයන් හැඩැගැස්වීම, පෙළඳවීම, කුසලතා ආක්‍රේප හා හැසිරීම වර්ධනය තුළින් අරමුණු ලාභකර ගත හැකි බව මෙහි අදහසය (Collins and Clark, 2003).

එම් අනුව හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණ න්‍යාය හා පරිවයන් පිළිබඳ පරේයේෂකයන් තම පරේයේෂණ මගින් ලද තොරතුරු හා දත්ත ඉදිරිපත් කිරීමට මෙම ලිපියෙන් බලාපොරොත්තු වේ. එනම් ව්‍යාපාරයක හරිත කළමනාකරණ පද්ධතිය නිසි ආකාරව පවත්වාගෙන යාමට මානව සම්පත් කළමනාකරණයෙහි ඇති සම්බන්ධතාවය හා එහි දායකත්වය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කිරීමයි.

පරිසර කළමනාකරණ පද්ධතිය

මානව සම්පත් කළමනාකරණ අංශයෙහි පරේයේෂකයන් පවසන ආකාරයට, ඔහුම කළමනාකරණ නව්‍යතාවයක හෝ උපතුම්ක වැඩිසටහනක සාර්ථකත්වය හා සෑලදායකත්වය ආයතනය සතු මානව සම්පත මත රඳා පවතී (Boselie et al. 2001; Paauwe and Boselie, 2003). ආයතන විසින් සාමාන්‍යයෙන් තම මානව සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් ආයතනයේ සංස්කෘතියට හා ව්‍යාපාර උපාය මාර්ගවලට අනුකූල වන ආකාරයට සකස් කිරීම සිදු කරයි (Boselie et al. 2001). පරේයේෂකයන්ට අනුව මානව ප්‍රාග්ධන නිර්මාණයට, ආයතනික කාර්යය වර්ධනයට හා තරගකාරීන්ට වාසි ලබා ගැනීමට මානව සම්පත් කළමනාකරණය වැදගත්ම මෙවලමක් වේ (Boselie et al. 2001; Paauwe and Boselie, 2003). වර්තමානයේ බොහෝ ව්‍යාපාර ආයතන තරගකාරීන්ට වාසි ලබා ගැනීම සඳහා පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධති හාවිතයට ගැනීම සිදු කරයි (Daily and Hung, 2001). පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධති මගින් ආයතනයේ තම පරිසරයේ පවත්නා බලපෑම් ඉතා නොදැන් පාලනයට හා ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට හැකියාව ලැබේ (Barnes, 1996). පරිසර කළමනාකරණ පද්ධතියක බැඳීම හා ප්‍රතිපත්ති, සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, මැනීම හා ඇගයීම, තැවත සලකා බැඳීම හා වර්ධනය කිරීම යන අංශයන් ඇතුළත් වේ (Hersey, 1998).

පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධතියක් යනු බලයක්තිය හා පාරිසරික අරමුණු හා ප්‍රමුඛතා, ආයතනයේ දිනපතා ක්‍රියාකාරකම් හා අනුගත කිරීම සඳහා වූ විධිමත් ප්‍රවේශයකි. ආයතනයේ පාරිසරික අරමුණු හා උපාය මාර්ග ආයතනයේ සමස්ථ උපාය මාර්ගයන්ගේ දියුණුව සඳහා සේවාපිත කිරීම සෑලදායි පාරිසරික කළමනාකරණයක් සඳහා උපකාරී වේ (Hadeu et al, 2009). ආයතනයක පාරිසරික උපාය මාර්ගයන්ගේ අනුගත වීම සඳහා ප්‍රාග්ධන පරාසයක පවත්නා සාධකයන්ගේ බලපෑම එල්ල කරනු ලැබේ (Berry and Rondiuello). ඒවා නම්,

- මූල්‍ය කාර්ය සාධනය (Sroufe, 2003)
- ආයතනයට ඇල්ම ඇති පාර්ශවයන්ගේ බලපෑම (Honzaez Benito and Gouzalez Benito, 2006)
- ව්‍යාපාර ප්‍රතිර්ජය (Suhami, 2011)

යන සාධකයන්ගේ බලපෑම වැදගත් ය.

කෙසේවෙතත් ආයතනයන්හි කාර්යය සාධනය මත පාරිසරික කළමනාකරණයෙහි ඇති බලපෑම විවිධ ද්රේශක උපයෝගී කරගෙන පරේයේෂකයන් දක්වා ඇත (Corowe and rennan, 2007, Yong et al.).

හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණයට මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ වැළැගත්කම Lado සහ Wilson (1994) ව අනුව මානව සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධතිය එකිනෙකට වෙනස් නමුත් එකිනෙක සම්බන්ධිත ක්‍රියාකාරකම්, ඉත්ත හා ක්‍රියාවලින්, එනම් ආයතනයේ මානව සම්පත් මානව සම්පත් ආකර්ෂණය, මානව සම්පත් සංවර්ධනය, මානව සම්පත් පවත්වාගෙන යාම සහ හා මානව සම්පත් පාලනය කිරීම ලෙස නිර්වචනය කරනු ලබයි.

ආයතනයක මානව සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයන් ආයතනයේ ව්‍යාපාර හා සංස්කෘතික උපක්ම සමග සම්ගාමීව ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයට උපාය මාර්ගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිදු වේ (Boselie, 2001). ආයතනයක් තුළ මානව ප්‍රාග්ධනය ප්‍රවර්ධනය හා ඒ මගින් ආයතනයේ කාර්යය සාධනයට දායකත්වයක් ලබා දීම හා තරගකාරීන්ට වාසියක් ලබා ගැනීමට ආයතනයේ මානව සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයන් කාර්යක්ෂමව හා සෑලදායිව ක්‍රියාත්මක විය යුතු බව බොහෝ පරේයේෂකයන්ගේ මතය වේ (Paawwe and Boselie, 2003). ආයතනයක් හරිත කළමනාකරණ

ත්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමනය කිරීමේදී ආයතනයෙහි ත්‍රියාමාර්ගයන්ගේ සාර්ථකත්වය සඳහා ආයතනික ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ මතා නිපුණත්වයෙන් යුතු සේවක පිරිසකගේ අවශ්‍යතාවය මතු වේ. ආයතනයක සංල්ලඛයි හරිත කළමනාකරණ පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීම සඳහා උසස් මට්ටමක තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ දිල්පිය දැනුම සේවකයන් තුළ වර්ධනය කිරීම ආයතන මගින් සිදුකළ යුතු ය (Hart, 1997; Linet et al, 2001). ආයතනයකට එම තත්ත්වයන් ලිඛා කර ගැනීම සඳහා ආයතනය තුළ නිවැරදි මානව සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයන් වර්ධනය කිරීම වැදගත් වේ. පහත දක්වා ඇත්තේ ඒවැනි පරිවයක් සඳහා අවශ්‍යතාවන්ය.

- ඉතා නිවැරදි ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ උපාය මාර්ග (Grolleau et al, 2012).
- පාරිසරික දැනුවත්හාවය පිළිබඳ කාර්ය සාධනය මතින කාර්යයේ පැහැදිලි පද්ධතියක් හා ඒ හා සම්බන්ධිත වැටුප් හා ටේතන පද්ධතියක් (Jabbar et al, 2012).
- හරිත ආයතනයක් ගොඩනැවීමට සේවකයා තුළ පැවතිය යුතු කුසලතාවයන් හා ප්‍රවීණත්වය දියුණුකරන ප්‍රහුණු කිරීමේ හා බල ගැන්වීමේ වැඩසටහන් ත්‍රියාත්මක කිරීම (Unikrishnan and Hedye, 2007).

මෙම සියලුම පර්යේෂකයන්, ආයතනයේ හරිත කළමනාකරණ අරමුණු සමග මානව සම්පත් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිවල නිවැරදි ගැලපීමක් පැවතිමේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කරයි (Bohdanowicz et, al, 2011). ඒ අනුව උසස් මානව සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධති ආයතනයේ පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධතියේ හා පාරිසරික ප්‍රතිපත්තියේ අනුගත වීමේ ප්‍රව්‍යතාවය වර්ධනය කරයි.

හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය

හරිත මානව සම්පත් යන්නෙන් භූන්වන්නේ ආයතනයේ පැවැත්ම තහවුරු වන ත්‍රියාකාරකම්, හා ඔවුන්ගේ දැනුවත් හාවය වර්ධනය හා ආයතනික දිගුකාලීන අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ආයතනයේ සැම සේවකයෙකුගේම අවධානයට ලක් කිරීම වේ. ඒ සඳහා පරිසර හිතකාම මානව සම්පත් සඳහා මුළු පිරීමේ කාර්යයන් ඇතුළත් ය. ඒ මගින් උසස් කාර්යයන්, ප්‍රමාණවත් පිරිවැය අඩුවීමක් උසස් සේවක බැඳීමක් හා සේවකයන් ආයතනය තුළ රදීමක් හා ඒ මගින් ආයතනයට එක් පුද්ගලයකු මගින් සිදුවන පරිසර දූෂණය අඩු කිරීමට හැකියාවක් ලැබේ (විඩියෝ සම්මුඛ පර්යේෂණ, ප්‍රතිව්‍යීකරණය, පරිගණකගත ප්‍රහුණු වැඩසටහන් බල ගක්ති කාර්යක්ෂම කාර්යාල).

මේ අනුව සාමාන්‍ය මානව සම්පත් කළමනාකරණ කාර්යයන් වඩාත් එලදායී ලෙස ව්‍යාපාරයක පාරිසරික අරමුණු ආරක්ෂා වන ආකාරයට හා ව්‍යාපාරයට වාසී අත්වන ආකාරයට ව්‍යාපාරයේ මානව සම්පත් කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේ ද යන්න හඳුනා ගැනීම සිදු කෙරෙනු ඇත.

බොහෝමයක් සංවිධාන පරිසර කළමනාකරණ වැඩසටහන් ත්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සමෝධානික ප්‍රවීයක් අනුගමනය කරන බව පෙනෙන්නට තිබේ. එහෙත් මානව සම්පත් ලිඛිතයන් හා පරිසර කළමනාකරණ ලිඛිතයන් අතර එවන් සමෝධානයක් ඇති කිරීම එකතම් සරල දෙයක් නොවන බව ස්ථීරය.

ශ්‍රීකාන්තය තුළ ඇතැම් මානව සම්පත් වෘත්තිකයන් ගෝලිය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම, හරිත කරුණු පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම අවශ්‍යතාවය වැනි පරිසර කළමනාකරණ වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී වීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව ප්‍රාග්න කරයි. ඔවුන් දකින්නේ හරිත සාධකයන් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම හරසුන් දෙයක් ලෙසටය. ඇතැම් විට ඔවුන් දකින්නේ හරිත මානව සම්පත් වෘත්තිකයන් හරිත අත්තවාදීන් ලෙසටය. ආයතනයට ලාභදායී නොවන පරිසර කළමනාකරණය වැනි කාර්යයන්ට මැදිහත්වීම සිදු නොකළපුතු දෙයක් ලෙස ඔවුනු දකිනි. පරිසර විනාශ කරන වර්තමාන ආර්ථික පද්ධතිය කරා සිය අරමුණු මෙහෙයවන කළමනාකරණයට හා සේවකයන්ට යම් බලපැමි කිරීමට හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය සමත් වී ඇත. රේට අමතරව පරිසර කළමනාකරණය සඳහා හාවිතා කරන මානව සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් ව්‍යාප්ත කිරීමේ හා රේඛිය කළමනාකරුවන් මේ සඳහා දායක කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. සේවක පරිසර ගැටළු සඳහා විසඳුම් ජනය කිරීමේදී රේඛිය කළමනාකරුවන්ගේ සහයෝගය වඩාත් වැදගත් ය.

ඉහත දැක්වූ ලෙසට පරිසර කළමනාකරණය සඳහා දායකත්වය නොදක්වන මානව සම්පත් වෘත්තිකයන් බොහෝමයක් දක්නට ලැබුන්න් වර්තමානය වන විට ඒ සඳහා සහයෝගීතාවය දක්වන්නේ ප්‍රතිගතය ක්‍රමයෙන් ඉහළ යන බව දැකගත හැකි විශේෂ ලක්ෂණයකි.

හරිත ව්‍යාපාරයක් ගොඩනැගීම

මානව සම්පත් කළමනාකරණය මගින් පිරිස් හරිත අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමට යොමු කිරීම තුළින් හරිත ව්‍යාපාරයක් ගොඩනැගීම සඳහා යොමුවිය හැකිය. මානව සම්පත් අධික්ෂණය අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය උපාංග හඳුනාගැනීම හා දැනුම පුහුණුව ලබා දීම මගින් එය සිදුකළ හැකිය.

හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය මගින් ව්‍යාපාරයට වන බලපැංචර

හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය විවිධාකාරයෙන් සංවිධාන ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපානු ලැබේ. පහත දැක්වෙනුයේ එලෙස හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය මගින් ව්‍යාපාරයකට වන බලපැංචරයි.

- කිරිතිනාමය වර්ධනය වීම
- පිරිවැය අඩුවීම මගින් ලාභය ඉහළ යාම
- ඉහළ ගක්ති පාරිභෝෂනය
- ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවය මගින් ගුණාත්මක පරිසර හිතකාමී හා ගැනීම

හරිත මානව කළමනාකරණයට එළඹීමට ගත යුතු පියවර

හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයක් ගොඩනාගා ගැනීමට සංවිධාන විසින් සිදුකළ යුතු කාර්යයන් විවිධාකාරවේ. ඒ අතර පහත සඳහන් කාර්යයන් කිරීම තුළින් ද සංවිධානයකට හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයක් ගොඩනාගා ගත හැකිය.

- හරිත ව්‍යාපාරයක් ලෙස සහතිකයක් ලබා ගැනීම
- හරිත ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයුවීමට වෙනම දෙපාර්තමේන්තුවක් පිහිටුවීම
- පහත ක්‍රියාකාරකම් ඇතිවීම
  - පත්‍රිකා ඉවත්ලන යන්ත්‍රයක් හා චිත්‍රය
  - කාන්තීම පානයක් වෙනුවට ස්වාභාවික පානයක් ආපනකාලා වලට ලබා දීම
  - වැඩ නොකරන අවස්ථාවල විදුලි උපාංග තිවා දැමීම
  - හිරු එලිය හැකි තරම් හා චිත්‍රය කිරීම
  - හරිත පරීක්ෂණ සිදු කිරීම
  - ප්‍රතිව්‍යුත්‍රීකරණය ඉහළ නැංවීම
  - ස්වාභාවික අමුදුව්‍ය බැංශ හා චිත්‍රය කිරීම

හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණයට යොමු වූ ව්‍යාපාර

ලේක්කයේ හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයක් පවත්වාගෙන යාමට ක්‍රියාත්මක වන ආයතන අතරින් පහත සඳහන් ජනප්‍රිය සංවිධාන ඉතා වැදගත් වේ.

- ටොයෝටා
- වාටා
- කේපරේට් ගැයිනැන්ස් සර්විස්

ව්‍යාපාර විසින් සිදුකරන හරිත ව්‍යාපාතින්

හරිත මානව සම්පත් සම්ක්ෂණයට අනුව තම සේවක පිරිස් හරිත ව්‍යාපාරික ක්‍රමවේදයන් වෙත යොමු කිරීමට සංවිධාන මගින් විවිධ ව්‍යාපාතින් වෙත යොමු වෙමින් සිටි.

- අන්තර්ජාලය හා චිත්‍රයෙන් ගමනාගමන අවශ්‍යතා අඩු කිරීම
- ව්‍යාපාරික තොරතුරු ඔන්ලයින් කිරීම මගින් කඩ්පාසි හා චිත්‍රය අවම කිරීම
- ගිරිර සුවතා හා පෝෂණ ව්‍යාපාති ප්‍රවලිත කිරීම
- තිව්‍යේ සිට වගකීම ඉටු කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති සැකසීම

ඒ අතර වේ

තුම්වත් හරිත මානව සම්පත් වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කරන්නේ කෙසේද

- ව්‍යාපාරික අරමුණු පරමාර්ථ වලට ඇතුළත් කිරීම
- මූලික මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම
- සේවකයන් මෙන්ම ඉහළ කළමනාකරණය දැනුවත් කිරීම
- ව්‍යාපාරික වට්පිටාව හරිත මාර්ගික කිරීම

- හරිත විරෝධ වැඩ පිළිවෙළවල් ඉවත් කිරීම
- අරමුණු පරමාර්ථ ලගා කර ගැනීම අධික්ෂණය කිරීම
- ගැටළු හදුනාගෙන ඒ සඳහා පිළියම් යෙදීම

හරිත ව්‍යාපාරික ප්‍රවර්ධනය

- හරිත අරමුණු ලගා කර ගැනීමේ ව්‍යාපාරි
- දැක්ෂණා පදනම් කරගත් ගෙවීම්
- හැකියා සහ උත්තත්ත්වා ඇගයීමේ වැඩ සටහන්
- මානව සංවර්ධනයට හරිත කුම හාවිතය

මිට අමතරව මානව සම්පත් ක්‍රියාවලිය සඳහා බඳවාගැනීමේ සිට සේවකයන් ඉවත් වන අවස්ථාව දක්වාම හරිත ප්‍රතිපත්තින් හා නීති රීති අනුගමනය කිරීම මගින් වඩා ඉහළ හරිත ව්‍යාපාරික මානව සංවර්ධනයක් වෙත යොමු විය හැකිය. ඒ සඳහා පහත අංශ ඒකරායි විය යුතුය.

සේවකයා	-	සේවකයන්	-	නීති සම්පාදකයින්
වෙතත්වා සම්මිත	-	රුපය		

ඉහත සියලු දෙනා ඒකාබද්ධ ක්‍රියා කරන කළ හරිත ව්‍යාපාර ගොඩනැගීම් වඩා පහසු වේ.

පරිසර කළමනාකරණය සඳහා මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ දායකත්වය

පරිසර කළමනාකරණය සඳහා දායක වීමේ දී මානව සම්පත් කළමනාකරුවන් අනුගමනය කරන ක්‍රමයන්හි විවිධ වෙනස්කම් පවතී, මානව සම්පත් විධායකයන්ගේ කාර්ය වනුයේ පාරිසරික ප්‍රතිපත්තින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයන්හි දායකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා රේඛිය කළමනාකරුවන්ට මගපෙන්වීමයි. උදාහරණයක් ලෙස ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය තුළ ක්‍රියාත්මක වනුයේ දැනුම කළමනාකරණය, පූහුණු කිරීම, කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් හා පරිසර කළමනාකරණ හාවිතයන් සංකලනය තුළින් ආයතනය සඳහා පරිසර කළමනාකරණ පද්ධතිය දියුණු කිරීමයි. බොහෝමයක් සංවිධාන හා මානව සම්පත් කාර්ය මණ්ඩල පරිසර කළමනාකරණය හා ක්‍රියාකාරන මානව සම්පත් ශ්‍රීතයන් හදුනාගෙන ඇත. උදාහරණයක් ලෙස ඇමරිකාවේ සමාගමක් වන කේබල් හා වයරල්ස් සමාගම (Cable and Wireless) ඔවුන්ගේ ලෝක ව්‍යාප්ත පාරිසරික වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් පාරිසරික කළමනාකරණය තුළ ඔවුන්ගේ වෙනස්කම් පෙන්වා දී තිබේ. බ්‍රිතාන්තයෙහි ආර්ථික ඔරු ස්කෑම් (Arm of Sky) සමාගමේ මානව සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව පාරිසරික කළමනාකරණය සඳහා පහත අන්දමේ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

- පරිගණක යන්තු හා රුපවාහිනී ක්‍රියාවිරිති කර පිටවීම.
- සූර්යාලෝකයෙන් වැඩ කිරීමේ ක්‍රමවේදය හදුන්වාදීම.

මේ අතර ඇතැම් සමාගම ඔවුන්ගේ ප්‍රවාහන ප්‍රතිපත්තින් පාරිසරික කළමනාකරණයට ගැලපෙන සේ වෙනස් කර ඇත. එහිදී වැදගත් ක්‍රියාමාර්ග ලෙස වාහන ඒකාබද්ධව හාවිතා කිරීම, මගි ප්‍රවාහන ක්‍රමයන් යොදා ගැනීම දැක්වීය හැක. එමෙන්ම විදුල්ත් මානව සම්පත් කළමනාකරණය (E-HR) වැනි මානව සම්පත් පද්ධති සේවකයින්ට හා කළමනාකරණයට ඔවුන් සිදුකරන පරිසරයට අනිතකර කාබනික නිදහස් කිරීම හදුනා ගැනීමට උපකාරී වී ඇත. මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයක්, ඉලක්ක, ප්‍රගති මිණුම්, ප්‍රවාහනය, තම්බයිල් කාර්යය සැලසුම්. බලයක්ති කාර්යක්ෂමතාව හා ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය එකට සම්බන්ධ කරන ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් යනාදිය ඇතුළත් කර පාරිසරික වාර්තාවක් සැකසීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ හැකියාව මානව සම්පත් කළමනාකරණය සතු වේ. එවැනි වාර්තාවන් තුළින් රේඛිය කළමනාකරුවන්ගේ හා සේවකයන්ගේ ඉහළ දායකත්වයක් ආයතනයේ පාරිසරික කළමනාකරණය සඳහා ලබාගත හැකිය. පාරිසරික කළමනාකරණයේ සාර්ථකත්වය සඳහා බලපාන සාධක ලෙස කාර්ය ප්‍රමුඛ ආක්ල්ප, රකියාව හා ආයතනය කෙරෙහි පුද්ගලික අනිප්‍රේරණය හා සහායකයින් සමග ඇති සම්බන්ධතාවයන් හදුනාගෙන ඇත.

ස්මීක්ෂණයන්ගෙන් අනාවරණය වී ඇති පාරිසරික කළමනාකරණය සඳහා අනිප්‍රේරණය කිරීමේ සාධක දෙකකි. එනම් ස්මීක්ෂණ පුරුෂ හාවය හා වෘත්තීමය වටිනාකම් යන සාධකයි. මෙම ස්මීක්ෂණයන්ට අනුව කාන්තාවන් වඩා වැඩ අනිප්‍රේරණ මට්ටමක් පෙන්වා ඇතුළත කරයි. මෙහිදී වැටුප පාරිසරික කළමනාකරණයට බලපාන සාධකයක් ලෙස නොසැලැකේ. පර්යේෂකයන් පෙන්වා දෙන පාරිසරික කළමනාකරණ

පුවේගයක් හඳුන්වාදීම සඳහායි. මානව සම්පත් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති තිරමාණය කිරීමේදී සේවකයින්ගේ සහයෝගීතාවය පාරිසරික කළමනාකරණ වැඩසටහන් සඳහා ලබාගැනීමත්, ආයතනයේ පාරිසරික ඉලක්ක සඳහා සේවක මැදිහත්වීම ලබා ගැනීමත් කෙරෙහිත් සැලකිල්ල දක්වා යුතුය.

සේවකයන් බදවා ගැනීම

පාරිසරික කළමනාකරණයේ විශාල අංශ පුමාණයක් ආවරණය කිරීම සඳහා සාමාන්‍ය රැකියා විස්තරය යොදා ගත හැකිය. මේ සඳහා පාරිසරික දත්ත වාර්තා කිරීමේ කාර්යයන් සහ සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ කාර්යයන් අන්තර්ගත වේ. බදවා ගන්නා නව සේවකයන් සඳහා පවත්වන අනුස්ථාපන වැඩසටහන් මගින් පාරිසරික කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමත්, සාමූහික පාරිසරික පද්ධතියට එනම් ආයතනය තුළ පවතින පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධතිය සඳහා ඔවුන්ට පුවේගයක් ලබාදීමත් සිදු කළ යුතුව ඇත. සම්ක්ෂණ වාර්තා පෙන්වා දෙන පරිදි ත්‍රිතාන්‍ය තුළ ආයතන සඳහා සේවකයන් බදවාගැනීමේදී පාරිසරික කරුණු මගින් ඉහළ බලපෑමක් ඇති කරයි. ඊට අනුව රැකියාවක් සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමේදී උපාධියාරීන් අදාළ ආයතනයේ පාරිසරික ත්‍රියාකාරීත්වය හා ඊට අදාළව ඔවුන්ගේ කිරීමේදී උපාධියාරීන් සැලකිල්ලට ගැනීමක් සිදු කරයි. ත්‍රිතාන්‍යයේ පුද්ගල හා සංවර්ධනය පිළිබඳ වරුලත් ආයතනය (CIPD) හෙලිදරව් කරන පරිදි 49% ක් අයදුම්කරුවන් රැකියාවක් බාරගැනීම තිරණය කිරීමේදී ආයතනික පාරිසරික මැදිහත්වීම සැලකිල්ලට ගනු ලබයි. එවැනි රැකියා අපේක්ෂකයන් හරිත රැකියා අපේක්ෂකයන් ලෙස හැදින්වේ. එමෙන්ම පරිසර කළමනාකරණය සිදු කරන සේව්‍යයන් හරිත සේව්‍යයන් ලෙස හැදින්වේ. පාරිසරික කළමනාකරණය සඳහා මැදිහත්වීම ආයතනයට විහා සේවකයන් ආකර්ෂණය කරගැනීමට ඉහළ දායකත්වයක් සපයයි. නවතම සම්ක්ෂණයන්ට අනුව මානව සම්පත්වේදීන්ගෙන් 47% ක් විශ්වාස කරන්නේ සේවකයන් රැකියාවක් සඳහා සම්බන්ධීමට වඩාත් කැමති වන්නේ ගක්තිමත් පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධතියක් පවතින ආයතන සමග සමග බවයි. එමෙන්ම 46% ක් පවසන පරිදි විහා අපේක්ෂකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා එය උපකාරී වේ. හරිත සේව්‍යයන් වීම මගින් පහත ආකාරයේ ප්‍රතිලාභ ආයතනයකට අත්කර ගත හැකිය.

- අනිප්‍රේරණය හා රැකියා තැකුරුව ඉහළ තැංවීමට උපකාරී වීම
- සේවය හැරයාමේ ප්‍රතිගතය අවුවීම
- ගුම බලකායේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය වර්ධනය වීම.

කාර්යලා ඇගයීම හා හරිත කළමනාකරණය

පාරිසරික කළමනාකරණය තුළ කාර්යලා කළමනාකරණය හාවිතා කිරීමේදී මුහුණ දිය යුතු අනියෝග රාජියකි. ඒවානම්,

- ආයතනයේ විවිධ අංශ අතර පාරිසරික කාර්යලා ප්‍රමිතින් මනින්නේ කෙසේද?
- කළමනාකරුවන්ගේ පාරිසරික ත්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ ප්‍රයෝගනවත් දත්ත ලබා ගන්නේ කෙසේද? යන්නවේ.

ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය තුළ ත්‍රියාත්මක වන “අමොකො” (AMOCO) ආයතනය පාරිසරික ත්‍රියාකාරීත්ව ප්‍රමිතින් මිනුම් කිරීම සඳහා පරිසරය නිසි ලෙස හාවිතය, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, පාරිසරික විගණන හා අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම වැනි සාමූහික වූ පාරිසරික ත්‍රියාකාරීත්ව ප්‍රමිතින් පිහිටුවීම හා කළමනාකරණ පාරිසරික ත්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ වැදගත් වන දත්ත ලබාගැනීම සඳහා හරිත තොරතුරු පද්ධති හා විගණන වැඩසටහන් දැයුණු කිරීම වැනි ක්‍රම අනුගමනය කරයි. ආයතනය තුළ පාරිසරික කාර්යලා ඇගයීම් පද්ධතියක් සාර්ථකව ත්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කළයුතු වන්නේ පාරිසරික දැනුවත් හා අධ්‍යාපනයේ ඇතුළත් වැදගත් අංශ සඳහා කාර්යලා දැරුණ පිහිටුවීමයි.

කාර්යලා ඇගයීම තුළ පාරිසරික සිද්ධීන්, පාරිසරික වගකීම්, පාරිසරික දැනුවත් කිරීම හා ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සන්නිවේදනයන් යන කොටස් ආවරණය වේ. කෙසේ වෙතත් දැනුට පවතින බොහෝමයක් කාර්යලා ඇගයීම් පද්ධති කර්මාන්තකාලා හා දෙපාර්තමේන්තු කළමනාකරුවන් හා විධායකයින්ට පමණක් සීමාවන බව පෙනෙන්නට තිබේ.

කළමනාකාරීත්ව පාරිසරික ත්‍රියාකාරීත්වයන් සැස්දීම් සඳහා හරිත කාර්යලා පදනම් යොදා ගත යුතුව ඇත. එමගින් විවිධ කර්මාන්තකාලාවන්, ඒකක හා දෙපාර්තමේන්තු අතර හරිත කළමනාකරණ ත්‍රියාකාරීත්වය නිවැරදිව මිනුම් කිරීම සඳහා අවස්ථාව ලැබෙන අතර සුපරීක්ෂකයන් හා සේවකයින් ඉලක්ක පිහිටුවීමේ හැකියාවද ලැබෙනු ඇත.

පුහුණු කිරීම හා සංවර්ධනය

පාරිසරික කළමනාකරණය සඳහා මූලික මැදිහත් මක් පුහුණු කිරීම තුළින් ලබාදෙයි. එහිදී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, බලයක්ති කාර්යක්ෂමතාව යනාදිය පිළිබඳව පුහුණු කිරීම වැදගත් වේ. ඉදිරි පෙළ සේවකයින් ඔවුන්ගේ වැඩ පරිසරය තුළ අපද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණයක් සිදුකිරීමට පුහුණු කිරීම මගින් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සිදුකරනු ලබයි. මෙවැනි සේවක පිරිසක් ආයතනයකට අවශ්‍ය වන අතර ඔවුන් අදාළ තොරතුරු එක්සේ කරගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව දැනුවත් විය යුතුය.

පුහුණු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ලෙසට බොහෝ ආයතන රැකියා ප්‍රමණය යොදා ගනු ලබන අතර හරිත විධායකයින් හෝ අනාගත ආයතනික සාමාජිකයින් පරිසර කළමනාකරණය සඳහා පුහුණු කිරීමේ වඩා එලදායී ක්‍රමයක් ලෙසට රැකියා ප්‍රමණය නඳුනාගෙන ඇත. ආයතන විසින් ලබාදෙන පාරිසරික කළමනාකරණ පුහුණුව සඳහා දෙනික අවශ්‍යතාවයන්, සේවක දැනුවත් කිරීම හා පාරිසරික තත්ත්ව කළමනාකරණ පුහුණුව යනාදී අංග ඇතුළත් ය. ඇතැම් අධ්‍යාපනයන් පෙන්වා දෙන ආකාරයට සේවක පුහුණු මට්ටම හා පාරිසරික සංවර්ධනය අතර දතාත්මක සම්බන්ධතාවක් පවතී. පර්යේෂකයන් පෙන්වා දෙන පරිදි බලයක්ති කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ පුහුණුව දීර්ශකාලීන ආර්ථික ආයෝජනයක් වේ. මානව සම්පත් කළමනාකරුවන් විසින් රැකියා විස්තරය තුළ පාරිසරික වගකීම් ඇතුළත් කිරීමේදී හා කණ්ඩායම් ඉලක්ක ගොඩනැගීමේදී පාරිසරික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගැනීම සිදු කළ යුතුය.

පාරිසරික පුහුණු පද්ධතියක් සේවාපිත කිරීමේදී පහත පියවරයන් අනුගමනය කරනු ලැබේය යුතුය.

- පවතින පුහුණු පද්ධතිය විශ්ලේෂණය කිරීම
- සාමූහික පරිසර කමිටුවක් පත්කිරීම (මානව සම්පත් නියෝජිතයින්, පරිසරවේදීන්, අනෙකුත් විධායකයින්)
- රැකියා විශ්ලේෂණයන් මගින් රැකියා විස්තරයක් සැකසීම
- පාරිසරික දැනුවත් කිරීම

මිට අමතරව ආයතනයකට එලදායීතාවය, තත්ත්වය, අපතය හා අනතුරු අවම කිරීම යානදිය සම්බන්ධයෙන් කාර්යාලය කළමනාකරණ පද්ධතියක් හාවතා කළ හැක. බ්‍රිතාන්‍යයේ රාජ්‍ය අංශයේ යොදා ගන්නා ක්‍රමවේදයන් වනුයේ හරිත කණ්ඩායම් පිහිටුවීමයි. මෙම කණ්ඩායම් සියලුම දෙපාර්තමේන්තු තුළ පිහිටුවන අතර පාරිසරික දැනුවත් කිරීමක් ඇතිකිරීම හා පාරිසරික කළමනාකරණය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් ලබාදීම සිදු කෙරේ.

සංවර්ධනය

බොහෝ විද්‍යාත්මකයින්ගේ මතය වන්නේ පාරිසරික කළමනාකරණය පිළිබඳව මනා අධ්‍යාපනයක් සහ පුහුණු වැඩිසටහන් පාරිසරික විධායකයින්ට ලබාදිය යුතු බවයි. මන්ද ව්‍යාපාරික නායකයන් ලෙසම ඔවුන්ටද දැනුම හා කුසලතා අවශ්‍ය බැවිනි. පරිසරවේදීන්ට දැනුම ලබා දෙන්නන්ට ඇති ප්‍රධානතම ගැටුව වන්නේ පාරිසරික හා ව්‍යාපාරික විශ්ලේෂණ දැනුම ඔවුන්ට ලබාදීමයි. එයට හේතුව එවැනි ප්‍රථම දැනුමක් සාම්පූද්‍රායික පුහුණු කිරීමේ ක්‍රම මගින් ලබා නොදීමය. ව්‍යාපාරිකයින්ට පාරිසරික ආයෝජන සිදු කිරීම සඳහා වූ තිරණ උපකාරී ආකානීත්ති ඉදිරියේදී ලාභ ලැබේය හැකි බව තහවුරු කිරීම සඳහා වූ තිරණ උපකාරී ආකානීත්ති හිගකම එවැනි ත්‍රිත්වා පුහුණු කිරීමේ ක්‍රම හා ක්‍රියාවලි ව්‍යාප්ත නොවීමට බලපා ඇත.

පාරිසරික කළමනාකරණය පිළිබඳව කළමනාකාරීත්වයට ලබාදෙන දැනුම එතරම් ඉහළ මට්ටමක නොපවතින්නේ එය ව්‍යාපාරික කටයුතුවලින් වෙන්වූ එතරම් වැදගත් බවක් ලබාදිය යුතු කරුණෙක් ලෙස ආයතන නොසලකන බැවිනි. එක්සත්පානීත් අවධාරණය කරන ආකාරයට ආයතන මේ පිළිබඳව විශ්ලේෂණයන් දැනුවත් කළ යුතු අතර කළමනාකරුවන්, ඉංජිනේරුවන්, සහ අනෙකුත් විධායක මට්ටමේ වෘත්තිකයන් සඳහා පාරිසරයක කළමනාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යාපනික හා පුහුණු වැඩිසටහන් පැවැත්වීය යුතුය.

අවසානය

වර්තමානයේ තිරසාර සංවර්ධනය යන සංකල්පයට සම්ගාමීව හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය යන සංකල්පය ද ව්‍යාපාරික / ආර්ථික ලෝකයේ වඩා වඩාත් ඉස්මතු වෙමින් පවතී. එය පාරිභෝගික ආරක්ෂණයට, සමස්ථ සාමාජිකයට හා පරිසරයට මෙන්ම ආයතනයේ උපාය මාර්ගික උපකරණයක් ලෙස වර්තමානයේ ආයතන තුළ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

කෙසේ වුව ද ආයතනයක සථිරදායී හරිත කළමනාකරණ පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීම සඳහා උසස් මට්ටමක තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ දිල්පීය දැනුමක් සේවකයන් තුළ වර්ධනය කිරීම ආයතන මගින් සිදු කළ යුතු ය (Hart, 1997; Linet et al, 2001). තව ද පරිසර හිතකාම්, ගුණාත්මක මානව සම්පතක් තම ආයතනය තුළ වර්ධනය කර ගැනීම උදෙසා වන සමස්ථ කියාවලිය හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය යන්නෙන් පිළිබඳ කෙරේ. ආයතනයක් හෝ ආයතනයක මානව සම්පත් කළමනාකරණ අංශයක් හරිත කළමනාකරණය කෙරෙහි උනන්දුවක් දැක්වීම හා කටයුතු කිරීම හරසුන්/ පිරිවැය අධික/ අනවශ්‍ය කටයුත්තක් ලෙස ඇතැම් විවාරකයින් තර්ක කළ ද එහි ඇති විවිධ ව්‍යාපාරික/ සමාජීය/ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ මෙන්ම වර්තමාන පාරිසරික තත්ත්වයන් හා අවශ්‍යකාවයන් පදනම් කොටගෙන හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණය අත්‍යාවශ්‍ය අංශයක් බවට පත්ව තිබේ.

මේ අනුව මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ බොහෝ කාර්යයන් වලට හරිත කළමනාරණ සංක්ලේෂය හා එහි පරාමාර්ග/ අරමුණු මෙන්ම ක්‍රියා පටිපාටින් ඇතුළත් කර ගනිමින් කටයුතු කර ගැනීම තවින ප්‍රවණතාවය වී තිබේ. විශේෂයෙන්ම සේවකයන් බදවා ගැනීම, අනුස්ථාපනය කිරීම, කාර්යාල්‍ය ඇගයීම, සේවක සංවර්ධනය වැනි මූලික මානව සම්පත් කළමනාකරණ කාර්යයන්හිදී ඩුඩෙක් මානව සම්පත් කළමනාකරණ කටයුතු හාවිතා කිරීම වෙනුවට හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණ න්‍යායන් හාවිතා කරමින් තවමු ආකාරයකට අදාළ කටයුතු සිදු කිරීමට වර්තමාන ආයතන බලාපෙරාත්තු වේ. එමගින් වඩාත් එලදායී හරිත මානව සම්පත් කළමනාකරණ පද්ධතියක් තම ආයතනික සන්දර්භය තුළ පවත්වාගෙන යාමට වර්තමාන ආයතන උත්සුක වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- [1.] Daily, B. F. and Huang, S. (2001). Achieving sustainability through attention to human resource factors in environmental management. *International Journal of Operations & Production Management*, 21(12), 1539-1552.
- [2.] Brockhoff, K., Chakrabarti, A. K. and Kirchgeorg, M. (1999). Corporate strategies in environmental management. *Research Technology Management*, 42(4), 26-30.
- [3.] Hart, S. (1997). Beyond greening.strategies for a sustainable world *Harvard Business Review*, 75(1), pp. 66-76.
- [4.] Jabbour Chiappetta, C. J., Jabbou Lopes de Sousa, A. B., Govindan, K., Teixeira, A. A., & Freitas Ricardo de Souza, W. (2012). Environmental management and operational performance in automotive companies in Brazil: The role of human resource management and lean manufacturing, *Journal of Cleaner Production*,
- [5.] [9.] <http://dx.doi.org/10.1016/j.jclepro.2012.07.010>
- [10.] Jabbour, C. J. C., Santos, F. C. A., Nagano, M. S. (2010). Contributions of HRM throughout the stages of environmental management: methodological triangulation applied to companies in Brazil. *International Journal of Human Resource Management*, 21(7), 1049-1089.
- [11.] <http://dx.doi.org/10.1080/09585191003783512>
- [12.] [13.] Jackson, S., Renwick, D., Jabbour, C. J. C., & Muller-Camen, M. (2011). State-of-the-Art and Future Directions for Green Human Resource Management Zeitschrift für Personal für schung. *German Journal of Research in Human Resource Management*, 25, 99-116.
- [14.] [15.] Wagner, M. (2007).Integration of environmental management with other managerial functions of the firm.
- [16.] [17.] *Empirical effects on drivers of economic performance Long Range Planning*, 40(6), 611-628.
- [18.] <http://dx.doi.org/10.1016/j.lrp.2007.08.001>
- [19.] Lado, A. A., & Wilson, M. C. (1994). Human Resource Systems and Sustained Competitive Advantage: A Competency Based Perspective. *Academy of Management Review*, 19, 699-727.
- [20.] <http://dx.doi.org/10.5465/AMR.1994.9412190216>
- [21.] Callenbach, E., Capra, F., Goldman, L., Lutz, R. and Marburg, S. (1993), *Eco-Management: The Elmwood Guide*
- [22.] [23.] *to Ecological Auditing and Sustainable Business*, Berrett-Koehler, San Francisco, CA.

- [25.] Renwick, D., Redman, T., and Maquire, S. (2008). Green HRM: A review, process model, and research agenda,
Discussion Paper Series, University of Sheffield Management School, The University of Sheffield.
- [26.] Collins, C. J, and Clark, K. D. (2003). Strategic human resource practices, top management team social networks,
- [27.] and firm performance: the role of human resource in creating organizational competitive advantage.
Academy of Management Journal, 46(6): 740–51.
- [28.] Boselie, P., Paauwe, J., & Jansen, P. G. W. (2001). Human resource management and performance: lessons from
the Netherlands. *The International Journal of Human Resource Management*, 12(7), 1107-1125.
- [29.] <http://dx.doi.org/10.1080/09585190500366532>
- [30.] Unnikrishnan, D., & Hedge, S. (2007). Environmental training and cleaner production in Indian industry—a
micro-level study. *Resources Conservation and Recycling*, 50(4), 427-441.
- [31.] <http://dx.doi.org/10.1016/j.resconrec.2006.07.003>
- [32.] Bohdanowicz, P., Zientara, P., & Novotna, E., (2011). International Hotel chains and environmental protection:
an analysis of Hilton's we care! Programme (Europe, 2006-2008). *Journal of Sustainable Tourism*,
19(7), 797-816. <http://dx.doi.org/10.1080/09669582.2010.549566>